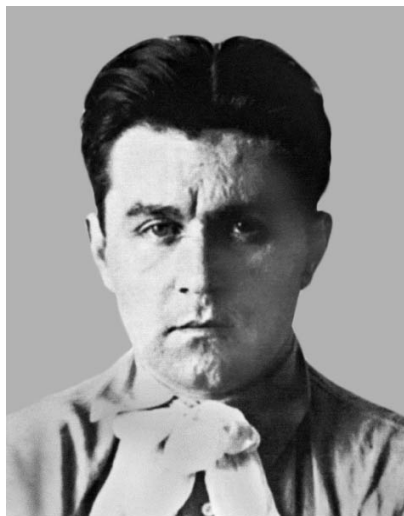

МАЛЄВИЧ Казимир Северинович (11(23). 02. 1879, Київ — 15. 05. 1935, Ленінград, нині С.-Петербург, похов. у с. Немчинівка Моск. обл.) — живописець, теоретик мистецтва, педагог. Навч. у Київ. рисув. школі М. Мурашка (1895–96; викл [М. Пимоненко](#)), студії Ф. Рерберга (Москва, 1906). Pozнайомився 1907 із [Д. Бурлюком](#), [М. Ларіоновим](#). 1919–22 — викладач худож. школи Вітебська (нині Білорусь); 1923–26 — директор Інституту худож. культури в Ленінграді; 1928–30 — проф. Київ. худож. інституту. Початок репресій в Україні проти інтелігенції змусив М. повернутися до Ленінграда. Один з основоположників нових напрямів в абстракт. мистецтві — супрематизму та кубофутуризму. Заснував мист. об'єдн. «Супремус» (1916). Автор кн. «От кубизма к супрематизму» (Петроград, 1916) і «Супрематизм» (Витебск, 1920); ст. «Спроба визначення залежності між кольором та формою у малярстві» // «Нова генерація», Харків, 1930, № 6–9; «Архітектура, станкове малярство та скульптура» // «Авангард», Київ, 1930, № 18. Учасник мистецьких виставок від 1910. Персон. — у Москві (1929), Києві (1930). Поєднавав у творчості принципи кубізму, футуризму та експресіонізму. Його мистецтво

базується також на фольклор. засадах. Етногр. риси, елементи іконопису найвиразніше простежуються у творах зрілого періоду. Серед учнів — [Н. Генке-Меллер](#), [Л. Лисицький](#). Деякі роботи зберігаються у НХМ (Київ), Стедейлік-музеумі (Амстердам), ДРМ (С.-Петербург), ДТГ (Москва). Видано «Собрание сочинений» М. (Москва, 1995, т. 1; 1998, т. 2; 2000, т. 3; 2003, т. 4; 2004, т. 5). У Києві 2012 на його честь названо вулицю.

Основні твори

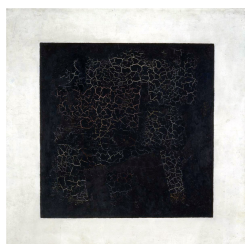
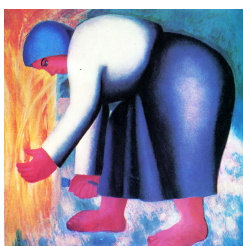
«На сінокосі» (1908), «Автопортрет» (1908; 1933), «Дерево життя» (1909), «Жнива», «Лісоруб», «Селянка з коромислом і дитиною», «У церкві», «Село взимку», «Селянин у церкві» (усі – 1912), «Косар» (1913), «Англієць у Москві» (1914), «Динамічна композиція», «Чорний квадрат на білому тлі», «Чорне коло», «Чорний хрест» (усі – 1915), «Супрематизм. Жовте і чорне» (1916), «Жниця», «Селянин», «Квітникарка» (усі – 1928), «Дачник», «На жнива. Марфа й Іванко» (обидва – 1929), «Три постаті», «Жінка» (обидва – поч. 1930-х рр.), «Селянка», «Селяни», «Весна», «Святошин» (усі – 1930), «Дівчина з червоним древком» (1932), «Селянин поміж хрестом і мечем», «Де серп і молот, там смерть і голод» (обидва – 1933).

Рекомендована література

1. Маркаде В. Селянська тематика в творчості Малевича // Сучасність. 1979. № 2;
2. Найдено О., Горбачов Д. Малевич мужицький // Хроніка-2000. 1993. № 3–4;
3. Шатских А. Казимир Малевич. Москва, 1996;
4. Побожій С. Казимир Малевич як педагог // Мистецтвознавство України: Зб. наук. пр. К., 2001. Вип. 2;
5. Горбачов Д. Малевич і Україна. К., 2006;
6. Маркаде Ж.-К. Малевич. К., 2013.

[Д. О. Горбачов](#)

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Малевич Казимир Северинович / Д. О. Горбачов // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2017. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-61120>. — Останнє поновлення : 2025.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).